

dissabte, 13 de març de 2004

Ensenyament i immigració

Associació de Professionals i Estudiosos en Llengua i Literatura Catalanes (APEL·LC)

JESÚS FIGUERAS

Parteixo de dos titulars periodístics: «El 10% dels alumnes dels centres públics són originaris d'altres països, i als privats, només el 3%» (El Punt, 18-01-04). I: «A totes les escoles hi hauria d'haver el mateix percentatge d'immigrants que en la societat», segons declaracions de Josep M. Pallàs, delegat d'Ensenyament de Tarragona (El Punt, 4-02-04). El mateix rotatiu ens informa que la població immigrada al Principat de Catalunya és el 5,7% del total. El debat està servit. Per una banda, les xifres ja ens indiquen el sobrepès d'immigració que ha de suportar l'escola pública envers la concertada (privada per als amics), que, com sabem, és finançada per diners públics, és a dir, nostres. Per l'altra, les declaracions de Pallàs obren la porta a calcar en l'escola la situació social de la immigració. Cal, evidentment, que aquesta declaració d'intencions es concreti amb mesures tècniques efectives per tal d'anivellar la balança a favor de l'escola pública; tot i que hauria estat millor que hagués fet servir el present d'obligació hi ha d'haver que no pas el condicional hi hauria d'haver que diu el titular. Bé, i ens podem preguntar. Com gestiona l'escola catalana la presència d'alumnes d'incorporació tardana? Doncs a través dels tallers d'adaptació escolar (TAE) adreçats a alumnes de llengua no romànica i dels tallers d'aprenentatge instrumentals bàsics (TAL) per a alumnes de llengua romànica. A la Delegació Territorial de Tarragona, el curs 2001-2002 es van acollir, entre els dos tallers, 193 alumnes. 79, provinents del Magrib; 45, d'Amèrica del Sud; 31, d'Europa de l'est; 23, de la Unió Europea; 11, de l'Estat espanyol; 3, de l'Àfrica subsahariana, i 1, d'Àsia. Aquestes xifres són la dels alumnes atesos pels tallers, tanmateix s'hi han d'afegir els que no hi van poder assistir per problemes de previsió. Ras i curt: en un moment determinat del curs, els tallers no van poder admetre més alumnes per qüestions de ràtio i no se' n van crear de nous. Aquestes dades són extretes d'Una radiografia social de la llengua catalana. Actes de les Jornades sobre la llengua a les comarques de Tarragona 2002 (pàg. 436-437). Fóra bo de tenir les dades del curs passat per veure l'evolució de les xifres. I vull subratllar les propostes de millora de la situació actual adreçades als qui tenen càrrecs polítics i tècnics. Faig l'ullet a J.M. Pallàs i a Marta Cid, tot just estrenada consellera d'Ensenyament. Vet aquí un resum de les noves propostes de planificació lingüística extretes de la ponència La gestió lingüística a l'educació primària i secundària. Primerament, impulsar des de la inspecció d'Ensenyament l'ús de la llengua a l'escola, atesa la seva regressió, tot dissenyant actuacions en el terreny de la normalització lingüística. En segon lloc, fer complir la normativa referent a l'ús de la llengua catalana com a llengua docent i d'ús en tots els àmbits: aules, patis, activitats extraescolars, en l'administració i en el personal no docent. Per continuar, coordinar les institucions que ofereixen cursos d'alfabetització, d'integració social, laboral i escolar a fi que utilitzin la llengua pròpia de Catalunya. Aquesta proposta és de tipus transversal, que diuen ara, ja que hi estan implicats els departaments d'Ensenyament, de Treball, de Benestar i Família, i els ajuntaments. I per acabar, executar el pla d'immigració per a l'alumnat d'incorporació tardana que es concreta en l'acolliment lingüístic de l'alumnat immigrant, en la dotació dels centres docents de professors preparats, materials didàctics adequats i recursos econòmics suficients, i en la promoció de l'educació intercultural on la llengua catalana sigui l'eix de difusió. El repte és aquí, abordem-lo.